

Krachtvoerrijk rantsoen houdt niveau
penseiwit en pensenergie beter op peil

Droge koe op stro en brok

Een droogstandsrantsoen met alleen brok en stro blijkt geschikt om een koe optimaal door de droogstand te loodsen. Die conclusie trok Agrifirm na onderzoek op de Waiboerhoeve. Droge koeien zijn hiermee beter volgens de behoefte te voeren.

tekst **Florus Pellikaan**

Met krachtvoer en een structuurbron is bijna de hele veestapel te voeren. Voor melkkoeien en kalveren zijn al concepten op de markt. Agrifirm onderzocht recent of een krachtvoerrijk rantsoen ook voor droge koeien mogelijk is. Vijf kg brok op de dag van droogzetten strookt niet met het boerenverstand, maar blijkt wel geschikt om een koe optimaal door de droogstand te loodsen.

'Anderhalf jaar geleden hebben we op de Waiboerhoeve van ASG het effect van diverse droogstandsrantsoenen onderzocht. Droge koeien beperkt een energierijk rantsoen voeren zorgde voor de minste stofwisselingsproblemen', vertelt Eddy Weurding, onderzoeker rundvee bij Agrifirm. 'Omdat dit praktisch gezien niet mogelijk is, adviseren wij meestal onbeperkt een energiearm rantsoen van 750

tot 800 vem. Ook hierbij is het aantal problemen laag.'

Een voermengwagen is voor een goede opname van het energiearme rantsoen met daarin ongeveer 4,5 kilogram stro een absolute voorwaarde. 'Omdat deze niet overal aanwezig is, hebben we op de Waiboerhoeve een energiearm alternatief met alleen krachtvoer en stro onderzocht', zegt Weurding. De koeien kregen op het moment van droogzetten vijf kilogram speciaal ontworpen krachtvoer van 900 vem en deze gift is in drie dagen opgebouwd naar het maximum van zeven kilo. De vrijwillige stro-opname van de koeien lag gemiddeld op 5,5 kilo droge stof en de totale drogestofopname op twaalf kilo. De resultaten zijn uitgezet tegen de resultaten van een controlegroep die onbeperkt het energiearme rantsoen kreeg aangeboden.

Voeren naar behoefte

'Veel droogstandsrantsoenen zijn erg traag en bevatten weinig penseiwit en pensenergie', stelt Eddy Weurding. 'Pensbacteriën hebben na afkalven daardoor weken nodig om zich volledig aan te passen aan het lactatierantsoen. Om dit te voorkomen hebben we binnen deze proef een snelle krachtvoersoort ontworpen die in combinatie met stro wat betreft penseiwit en -energie aangepast is aan de normen van een basislactatierantsoen. Hierdoor blijft het niveau van pensfermentatie stabiel en blijft de pensflora hetzelfde. Dit voorkomt pensverzuring in het begin van de volgende lactatie.' In zowel de proef als de controlegroep bleef één van de zestien koeien aan de nageboorte staan en kregen twee dieren melkziekte.

De totale energieopname van de koeien in de krachtvoerproef lag gedurende de droogstand op de lijn van de energiebehoefte. De opname van de controlegroep lag 2200 tot 2300 vem boven de behoefte-norm. 'In de eerder uitgevoerde proef werd de groep met het energierijke, maar beperkt verstrekte rantsoen ook exact op de norm gevoerd en daarbij kwam de minste leververvetting en slepende melkziekte voor.'

Volgens Sjieuwke Schenkel, sectorspecialist rundvee, komt de speciale brok begin april op de markt. 'Deze manier van droge koeien voeren is interessant voor bedrijven zonder voermengwagens of weinig beschikbare arbeid.' De kosten exclusief arbeid liggen voor de gehele droogstand van 49 dagen bijna dertig euro per koe hoger dan bij het laagenergetisch rantsoen. Hierbij is geen rekening gehouden met de verwachte voordelen vanwege minder pensontwenning. |